

Uruti

Elimileki ná u pyenge shiinbil'a kɛɛnnɛ Mwabi kɛni
i

¹ Tèni i *Izirayeli fànhe mpyi yukyaabil'a ke, kat-ibwəhə mpyi kɛni i. Lire kurugo, nàŋi wà ná u cwo ná u jyaabii shuunniŋ'a fworɔ Bɛtilehemu i, kuru nyɛ *Zhuda kɛni kànhe kà, sà tɛɛnɛ pyi Mwabi kɛni i. ² Nàŋi mɛge na mpyi Elimileki, ceɛŋi woge sí i mpyi Nahami, pyìibii wuyi sí i mpyi Makulɔn ná Kiliyɔn. Efirata tɔluge wuubii pìi pi, mà yîri Bɛtilehemu kànhe e, Zhuda kɛni i. Lire tɛɛnni funŋke e Mwabi i, ³ ka Elimileki si ŋkwû, maa Nahami ná u jyaabii yaha. ⁴ Ka pire si Mwabi kɛni cyeebii pìi lèŋɛ, wà mɛge na mpyi Oripa, sanŋi woge sí nyɛ Uruti. Yyee kɛ fiige pi a pyi, ⁵ ka Makulɔn ná Kiliyɔn si ŋkwû mú. Ka Nahami si ŋkwôro nò ná pyi baa.

Uruti a taha Nahami ŋwəh'i na ŋkɛge Bɛtilehemu
i.

⁶ Ka Nahami si lógo na Kafoonji Kile na wá u kɛni shiinbii tɛge ná yalyire e. Lire e, ka u u wá na bégele si yîri Mwabi kɛni i, s'a wá u kɛni i ná u napworibii mú shuunni i. ⁷ Ka u u yîri u tateɛge e, u ná u napworibii mú shuunni i, mà kuni lwó a núru na ŋkɛge *Zhuda kɛni i. ⁸ Ka Nahami si yi jwo pi a: «Yii núru, yii a sì yii nɛɛbii yyére. Tɛgeŋkanni na yii a mii ná niŋkwûubii tɛge ke, Kile u yii tɛge amuni. ⁹ Kile u yyɛriŋke kan yii mú niŋkin niŋkin a, yii nàmbayi i.» Maa tàange fwùu kan pi a, ka pi mú shuunni si mɛɛ

le na súu. ¹⁰ Ka pi i u pyi: «ǾnhǾ, wuu sí raa ñkèege ná mu i mu shiinbii yyére.»

¹¹ Ka Nahami si yi jwo pi a: «Mii napworibii, yii núru, yii a sì. Naha kurugo yii sí n-tèen mii yyére ye? Mii yyeegil'a nǾ cyage ñkemu i ke, mii saha sì n-jà pyii si, mpiimu pi sí n-jà n-pyi yii nàmbaa mε.

¹² Yii na yaha naha, yii núru yii a sì yii shiin pyenge, ñaha na ye mii a lye a kwǾ, mii saha sì n-jà nàmbaga jyé mε. Mii mée n'a mpyi na sí nǾ ta ñijjaa, si pùnampyire ta u a, ¹³ yii sì n-jà pire sige fo pi aha lye mε. Yii sì n-jà nàmbaabii sanmpii cyé mε. Kafoonji Kile a yyefuge yaha mii na, yii s'aha ntaha mii fye e, yii sí n-ta kuru yyefuge e, lire laage sí i ñye mii na mε.» ¹⁴ Ka pi mú shuunni si myahii le na súu sahanji, ka Oriipa si tàange fwùu kan, maa kàntugo wà pi nacwonja, ka Uruti si ñcyé, maa yyére u taan.

¹⁵ Ka Nahami si yi jwo u a: «Mu ñyii wà ma na yyahafoonji cwonji na, u a núru na ñkèege u shiinbii ná u yasunji'a. Ma mú u núru u fiige mà sì ma shiinbii pyenge.» ¹⁶ Ka Uruti si yi jwo:

«Ma hà na kárama si ñjîri ma taan,
s'a ñkèege na shiinbii yyére mε.

Cyage maha cyage e mu a kàre ke,
mii mú sí n-kàre wani.

Cyage maha cyage e mu a tèen ke,
mii mú sí n-tèen wani.

Mu shiinbii mú sí n-pyi mii shiinbii,
mu Kilenji mú sí n-pyi mii Kilenji.

¹⁷ Mu aha ñkwû cyage ñkemu i ke,
kuru cyage e mii sí n-kwû.

Mii sí n-tèen ná mu i,
fo mà sà nǾ kwùñi na.

Cyage e mu sí n-tò ke,

wani mii mú sí n-tò.
 Lire ká mpyi li nyε a pyi με,
 Kafoonji u kawaa pyi mii na!»

¹⁸ Nahami a pa ntèen ná l'e na Uruti na sí n-sìi n-kàre ná u e ke, ka u u puru jwumpe yyéye.

¹⁹ Ka pi mú shuunni si ηkàre Betilehemu i. Pi a nɔ Betilehemu i ke, ka li i kànhe shiinbii puni kàkyanhala, ka cyeebii si jwo: «Ei! Nahami u nyε amε la?» ²⁰ Ka Nahami si jwo: «Yii àha núru na yyere Nahami με (Nahami jwɔhe nyε jùntangafɔo), yii a na yire Mara (Mara jwɔhe sí nyε jùmpɛngɛfoo), jaha na ye Kafoonji Siŋi Punifoo la mii lùbyage pyi wεεge lwɔhɔ mii shìŋi funŋke e. ²¹ Mii ninjariŋi cyeyi mpyi a jî, Kile s'a mii pyi mii a núru ná cyɛŋgaayi i. Yii àha zìi núru na yyere Nahami με. Kafoonji Siŋi Punifoo u nyε kani jyafoo ná li cèvoɔ ke, uru u a pònŋi nɔ mii na.»

²² Lire pyiŋkanni na, Nahami a nùr'a pa, mà yîri Mwabi kîni i, ná u napworonji Uruti i, u nyε Mwabi kîni shin ke. Pi tèepani Betilehemu i, lir'a bê ná sùmakwɔɔngil'e.

2

Uruti a báare Bwazi kεεge e

¹ Nyε Nahami poonji Elimileki pyεngε shin maa mpyi u cévoɔ, ur'a pyi wani. U mεge na mpyi Bwazi, maa mpyi yaara ná mεgεfoo.

² Canŋka, Mwabi Uruti a yi jwo Nahami a: «Mii kèεge sige e. Ngemu ká bú sà mii jùnaara ta ke, mii sí sà sùma fûgo urufoo fye e. Ka Nahami si jwo: «Ta sì, mii pworonji.» ³ Ka Uruti si yîri, maa ηkàr'a sà sùmanji kɔɔge fûru sùmakwɔɔnbii fye e. U

jùntancyage k'a pa mpyi, u a sà bê ná Bwazi kerεge e, Elimileki pyenge shinji wà.

⁴ Cannk'a ta ku nɔ cyage e ke, ka Bwazi si yîri Bεtilehemu i mà nɔ wani, maa pi shéere, maa jwo: «Kile u pyi ná yii e.» Ka pi i u jwɔ shwɔ: «Kile u jwó le ma a.» ⁵ Ka Bwazi si sùmakwɔɔnbii jùnjufoonji yîbe na: «Jofoo wu u jye nde cibileni ye?» ⁶ Ka u u jwɔ shwɔ mà jwo: «Mwabi kîni cibileni l'a pa ná Nahami i mà yîri Mwabi i ke, lire li. ⁷ U a kuni cya mii a, si ntaha sùmakwɔɔnbii fye e, s'a fûru pi kantugo. Mà lwó jyege na, u na jye u tooyi na, numε u a nè na tèn vùŋke e si ñò.»

⁸ Lire kantugo, ka Bwazi si yi jwo Uruti a na: «Ninnyiini tège, mii pworonji, ma hà nûru njîri naha ŋke kerεge taan, s'a ŋkèege kabεr'e s'a sùma fûru mε. Ma hà laaga tɔɔn naha na mε, tèn mii sùmakwɔɔncyeebii taan. ⁹ Ma wí sèl'e, cyage e pi na ntùuli ke, maa ntaha pi fye e. Mii sí yi jwo nàjjiipyir'a pi àha raa bâhare ná mu i mε. Byage ká ma ta, maa sà bya pi kucwɔhil'e. ¹⁰ Ka Uruti si ninjkure sín, maa yyahe cyígile, maa jwo: «Mii na jye nàmpɔɔŋɔ, ka naha sí mu pyi mu a mii jaare ta ye?» ¹¹ Ka Bwazi si u jwɔ shwɔ: «Nde mu a pyi ma nacwonj'a, mu poonji ŋkwùŋi kantugo ke, pi a li jwo mii a. Mà bâre lire na, mu a yîri ma tunji ná ma nunji taan ma tasege e, maa mpa ntèn kîni labεr'e ná sùpyishiŋi w'e, ŋgemu u jye mu jye a pyi a u cè a lyε mε. ¹² Nde mu a pyi ke, Kile u ma sâra lire na. Kafoonji, *Izirayeli Kilenji ŋge fukanyi jwɔh'i mu a maye ŋwɔhɔ ke, u ma kan sée sèl'e.»

¹³ Ka Uruti si jwo: «Kàfoonji Bwazi, mu a sùpygire pyi ná mii i. Mu a màban le mii i, maa lùtaanjwumbo

jwo ná mii i, mà li ta, mii bá nyε mu bilicwəŋi wà kwò mε.»

¹⁴ Tèelyîin'a nɔ ke, ka Bwazi si Uruti yyere u pa lyî ná pire e, maa bwúurukwəŋa kan, u a nígini cyenge e, u a lyî. Uruti a pa ntèen sùmakwəŋnbii taan, ka Bwazi si u kan sùmakaaga na. Ka u u lyî a tìn fo mà u sanŋi yaha. ¹⁵ Uruti a sà a fwooro sahanŋi, ka Bwazi si yi jwo u sùmakwəŋnbil'a: «Yii u yaha ba, u a yúu ninŋkwənyahanŋi i jwuŋyahama baa.» ¹⁶ Yii a sùmanŋcyahayii yà cyán, ur'a yire bílili. Yii bà sàha yaaga jwo lire na mε. ¹⁷ Ka Uruti si sùmanŋi fûg'a canŋke kwò Bwazi kerεge e. Yàkonŋke, ka u u u nintanŋi bwòŋn mà taha a sàhalaŋí. ¹⁸ U a yîri sige e mà pa, maa mpa u sùmanŋi nivugutanŋi cyêe u nacwəŋi na. Maa u canŋa lyìge sanŋke wu mà kan u a.

Nahami a Kile mεtange yyere.

¹⁹ Ka nacwəŋi si u yíbe na: «Taa mu a ŋge sùmanŋi puni fûg'a ta ninjaa ke? Taa mu a canŋke pyi ke? Kile u jwó le ŋgemu u a nùŋaara ta ma na ke, ur'a.» Ka u u nacwəŋi pyi na ur'a canŋke pyi nàŋi ŋgemu kerεge e ke, na u mεge na nyε Bwazi. ²⁰ Ka Nahami si jwo: «Bwazi mú na nyε wuu byanhama shin, u na nyε wuu kəoge lyìfoonŋi wà, u sàha ŋkwò u cyεge láha wuu nyii wuubii ná ninŋkwuubii na mε, Kile u jwó le u a.» ²¹ Ka Uruti si yi jwo u a, na uru ŋge nàŋi bá a jwo, na uru u ntèen u kerεge e sùmakwəŋnbii kantugo, fo uru sùmanŋi ká *kwòŋn a kwò. ²² Ka Nahami si yi jwo Uruti nyii na sahanŋi, na lire nde a táan ur'e, ŋaha na yε u aha ŋkàre waberε u kerεge e, u sí n-jà yyefugo ta wani. ²³ Ka Uruti si ntèen Bwazi kerεge e ná u sùmakwəŋnbil'e, fo ka pi i sà

sùmaŋi kùuyi puni kwòŋ mà kwò. Lire tènei i, u mpyi na shùun nacwoŋi yyére.

3

Uruti a kàre Bwazi sùmaŋi fyiini na.

¹ Canŋka, Nahami a jwo Uruti a: «Mii pworonji, mii sí mu le nàmbage e, bà mu si mpyi sà fèrεmε ná yyerinjε ta mε. ² Nge nàŋi, Bwazi u mpyi a mu yaha mu u sùmaŋi fûru u báarapyiibii jwòh'i ke, mu a li cè wuu byanhamu shin u jye u wi. Nke numpilage e, u sí n-sà u sùmaŋi pyàŋi wwù fyiini na. ³ Lire tènei i, mu a yaa mu u wili, maa ntìri, maa ma vànŋyi nisànŋyi lwó a le, maraa sì fyiini na. Nka ma hà u yaha u ma cè mà u ta u sàha ŋkwò a lyí maa bya a kwò mε. ⁴ Mu aha shà, mu sí n-sà wíi u tasínage e, cyage e u na uye ŋóni ke, maa wíi u tooyi yyére, maa vànntonji yírigε, mu sí tasínage ta, maa sínni wani. Nde mu a yaa mu u mpyi ke, u sí lire jwo mu a.» ⁵ Ka Uruti si u jwò shwò na: «Mu aha ndemu jwo mii a ke, mii sí lire pyi.» ⁶ Maa ŋkàre sùmaŋi fyiini na. Bà u nacwoŋ'a yi jwo u a mε, ka u u sà ntòro amuni. ⁷ Bwazi a lyí maa bya, u múguro wuŋi, maa ŋkàr'a sà sínni sùmapyaŋi ŋkwùnni taan. Tènei i u a ŋóo ke, ka Uruti si mpeel'a file u na, maa tasínaga ta u tooyi yyére, vànntonji jwòh'i, maa uye sànhana. ⁸ Numpilag'a lye ke, ka Bwazi si jε, fo na jcyêenni. L'a pâa u e sèl'e, u a yîr'a ceewe ta u a sínni u tooyi yyére. ⁹ Ka u u yíbe: «Jo u jye mu ye?»: «Mii u jye Uruti, mu bilicwoŋi. Mii na li jáare mu a, maa vànŋke cyεge kà tò na na, maa na lwó mà le ma màrampe e. Mu na jye wuu pyenge kòolyibil'e.» ¹⁰ Ka Bwazi si yi jwo Uruti a: «Kile u jwó le ma a. Mu

a li cyêe sahan̄ki ma nacwoŋi pyenge shiinbii na, na mu na nyε ceewe niŋcennε. Mu numε kacenn'a jwɔ niŋcyiini na, naha na ye mu nyε a nyii yige si nambaga lɛŋε nāŋjiw'a mε, fɔŋɔfoo bâre ntafoo na mε. ¹¹ Lire tɛni i, mii pworon̄i, ma hà nûru raa fyáge mε, mu aha yaaga maha yaaga cya, mii sí lire pyi mu a, naha na ye ŋke kànhe shiinbii pun'a li cè na mu na nyε ceewe niŋcennε. ¹² Kuru cyage e, sèe u nyε u wi, mii na nyε mu pyenge kòolyiŋi wà, ŋka wà a nûr'a mu pyenge shiinbii byanhara mà tòro mii na. ¹³ Numpilage san̄ke pyi naha. Nyège na, mu kyaa ká mpyi u na, u a bú mu lwó, li sí n-pyi kacennε. Ŋka u aha mpyi u nyε a li pyi mε, mii s'a na jwɔmεeni kan mu a, Kafoon̄i Kile nyii wuŋi mεge na, mii sí mu lwó. Síni fo nyèŋkwonge. ¹⁴ Ka Uruti si ntɛen Bwazi tooyi yyére fo nyèŋkwonge, maa yîri. Bwazi la mpyi wà si ŋcè na ŋge ceen̄'a yîri uru yyére fyiini na mε. ¹⁵ Ka u u jwo na Uruti u u vān̄ke s̄anha u u ku cû sèl'e. U a ku s̄anha ke, maa ku cû. Ka Bwazi si sùman̄i yaŋyεyεyi baani le k'e, maa u tɛge, ka u u ku tugo maa nûr'a kàre pyenge. ¹⁶ Uruti a nûr'a pa u nacwoŋi yyére ke, ka uru si u yíbe: «Di y'a tòr'a jwo ye, mii napworon̄i?» Nde Bwazi a pyi u a ke, ka u u jyè yi yyahe e mà jwo, ¹⁷ maa sùman̄i cyêe mú, maa nûr'a jwo na li nyε a mpyi a táan Bwazi a uru cyengayi wuŋi si mpa Nahami yyére mε. ¹⁸ Ka Nahami si jwo: «Tɛen naha, mii napworon̄i fo wuu aha nde tùgo mà nɔ li tɛgeni na. Ná Bwazi nyε a nde kani cwɔɔnrɔ mε, u si taŋɔŋɔ ta wuu nyii na mε.»

4

Bwazi a Uruti lɛŋε nàmbaga na

¹ Ka Bwazi si ñkàre kànhe bàanni i, maa sà ntèen, koolyiñi shεenre u a jwo ke, ka uru si mpaa ntùuli, ka Bwazi si u yyere: «Mucyiin pa naha, maa mpa ntèen» ka nàñi si mpa maa ntèen. ² Ka Bwazi si kànhe yyecwugofeebii shiin ke yyere mà pa ntìñe ná piye e. Tèni i pir'a pa ntèen ke, ³ ka u u yi jwo koolyiñi ñyii na: «Mu a li cè, Nahami, u a yîri Mwabi kîni i mà pa, si mpaa lwófoo caa wuu cîmpworonji Elimεleki kerεge na. ⁴ Mii a li ta maa yi jwo mu niñgyiigi taan, si yi cyêe mu na naha, mpii pi naha naha ná wuu shiinbii yyecwugofeebii pi naha naha ke, pire ñyii na. Mu u ñye koolyiñi, kampyi mu sí kerεge lwó, maa ku lwó Nahami cye e. Kampyi mu sí ku lwó mε, maa yi jwo sí li cè, ñaha na ye wà ñye mu ná ñke kerεge shwòhòl'e mε, mii u a taha mu na.» Ka u u jwo uru sí ku lwó. ⁵ Ka Bwazi si jwo: «Mu aha kerεge lwó, mu a yaa u lenkwucwonji Uruti lwó mà pyi ma cwo bà kooage si mpyi si ñkwòro kufoonji niñkwûñi pyenge e mε.» ⁶ Ka nàñi si jwo: «L'aha mpyi amuni, mii a fworò kooage e, ñaha na ye, mii na fyáge mii kooage kà ñkwò mpîni mε. Lire tèni i, Bwazi, mu yabilinji u ku lwó, sèenji na, mii sì n-jà ku lwó mε.» ⁷ Tèecyiini i, *Izirayeli shin n'a mpyi na sí li cyêe na nde kani cyiin na yal'a kwò, u mpyi maha u tanhanke wwû maha kan u shèrefoon'a. Lir'a pyi kalyee Izirayeli a ndemu l'a li cyêe na mbè a pyi nde kani na ke. ⁸ Kuru cyage e, koolyiñi, ka uru si yi jwo Bwazi a: «Mu yabilinji mu u ku lwó.» Maa u tanhanke wwû mà kan u a. ⁹ Bwazi, ka uru si yi jwo yyecwugofeebii ñyii na, na sùpyire ti mpyi wani u shiinbii ke: «Mii a ku lwó Nahami cye e, yii mú puni ñyii na. Yaaga

maha yaaga ku nye Elimileki, Kilwɔn ná Makilwɔn wogo ke, ¹⁰ ninjaa mii a nge ceeni Mwabi shinji Uruti lwó mà pyi na cwo, Makilwɔn lenkwucwoŋi, bà kɔgefoo mege ku mpyi si nkwōro ku na me.»

¹¹ Bàanni shiinbii puni, ka pire si jwo l'a pyi pire nyii na, maa jwo: «Kile u lí pyi nge ceeni u nge u u ŋkor'a jyè mu pyenge e ke, u pyi Araseli ná Leya fiige, mpíi mú shuunni pi a Izirayeli bage si ke. Ma náfuunji u púgo, Efirata túluge e, mu mege ku táan, Kile u ma yaha mà pyà mege le Betilehemu kàhe e.

¹² Kile u pyi ni nyahamii kan ma a, nde cibileni na. Ma pyenge sí n-pyi Perenzi woge fiige, nge Tamara a si *Zhuda a ke.» ¹³ Ka Bwazi si Uruti lɛne u cwo, maa wwò ná u e tasínage na. Ka Kafoonji Kile si mpa ná l'e, ka u u laa ta, maa mpa si pùnambile. ¹⁴ Ka cyeebii si jwo Nahami a: «Kafoonji Kile a yaa u kêe. Ninjaa, u sàha nye mu yaha koolyi baa me. Kile u yaha u pyi metangafoo Izirayeli. ¹⁵ Mu nyii na yal'a fworoma napworonji na, mà tòro pùnampyire baashuunni na. U na ncáa mu na, ur'a si, pyà na ngemu u sí n-pa fàhe kabere kan mu a, si mu tège ma canmpyaagii sanŋkil'e ke.» ¹⁶ Ka Nahami si pyàni lwó, maa u ta uye na, maa mpyi u byifoo.

¹⁷ Ka u cijeebii si múguronji pyi ná u e sèl'e, maa pyàni mege le Obedi. Nye Obedi u a pa mpyi Zhese tunji, ka uru si mpyi saanrefoonji *Dawuda tunji. ¹⁸ Saanrefoonji Dawuda tasiige ku ŋke: Perezi u a pyi Ezirɔn tunji, ¹⁹ ka uru si Aramu si, ka Aramu si Aminadabi si, ²⁰ ka uru si Nakisɔn si, ka Nakisɔn si Salamɔ si, ²¹ ka uru si Bwazi si, ka Bwazi si Obedi si, ²² ka uru si Zhese si, ka Zhese si Dawuda si.

KILE JWUMPE SEMENI JWUMPE NINTANMPE
New Testament in Senoufo, Supyire Farakala; spp

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Supyire Sénoufo (Sénoufo, Supyire)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Senoufo, Supyire

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

9c94658e-b59d-5cd7-bd2e-4e0770667d41